

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 1Tk/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010151
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Philadelphus
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6122010151.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v senáte zloženom z predsedu senátu A. B. B. a prísediacich C. D. E. a C. C. F., v trestnej veci obžalovanej G. H. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 18. apríla 2024 v Banskej Bystrici, takto

rozhodol:

obžalovaná G. H.
nar. XX.XX.XXXX F. I., trvale bytom E. D. XXXX/XX, I.

sa uznáva za vinnú, že

dňa 11.09.2021 v čase od 12.00 hod. do 13.25 hod. na Rúbanisku III 2914/37, v meste Lučenec, v byte na šiestom poschodí osemposchodového bytového domu, po predchádzajúcej verbálnej hádke, sa v stave pod vplyvom alkoholu dostala do fyzického konfliktu so svojim manželom - poškodeným B. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. D. XXXX/XX, XXX XX I., pri ktorom ho úmyselne pichla jednoliatym kovovým nožom zn. F. - F.@ J. K. s dĺžkou čepele 20 cm stredne silnou až vysokou intenzitou do ľavej časti brucha, pod ľavým rebrovým oblúkom, následne po vpichnutí vytiahla nôž z rany von, v dôsledku čoho spôsobila zranenia a to bodné poranenie brucha, najmä čiastočné porušenie srdcovnice a poranenia iných brušných orgánov s dĺžkou bodného kanála minimálne 17 cm, šírkou bodného kanála na jeho začiatku 4 cm, ktorý končil v tele stavca L2 bodným defektom širokým do 1 cm, čím mu z nedbanlivosti spôsobila zranenie, na následky ktorých B. H. na mieste podľahol, pričom bezprostrednou príčinou smrti B. H. bol hypovolemický (hemoragický šok) šok zo straty krvi mimo cieвне riečisko,

teda

v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobila smrť, čin spáchala na chránenej osobe – blízkej osobe,

čím spáchala

zločin zabitia podľa § 147 ods. 1, ods. 2, písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1, písm. c) Trestného zákona.

Za to sa odsudzuje :

Podľa 147 ods. 2 Tr. zákona, § 36 písm. j) Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zákona, § 46 Tr. zákona, na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods.1 Tr. zákona sa výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá a obžalovanej sa zároveň ukladá probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona sa obžalovanej ukladá skúšobná doba v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona sa obžalovanej ukladá obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.

Podľa § 51 ods. 4 Trestného zákona súd ukladá obžalovanej povinnosť:

- príkaz dostaviť sa pred probačného a mediačného úradníka súdu podľa jeho pokynov s tým, že prvýkrát sa obžalovaná dostaví pred probačného a mediačného úradníka Krajského súdu Banská Bystrica s miestom výkonu práce na Okresnom súde Lučenec, najneskôr do troch pracovných dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd ukladá trest prepadnutia veci – jednoliaty kovový nôž zn. F. - F.@ J. K. s dĺžkou čepele 20 cm.

Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona sa obžalovanej ukladá ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou.

o d ô v o d n e n i e :

Podkladom hlavného pojednávania bola obžaloba prokurátora Krajskej prokuratúry Banská Bystrica číslo 1 Kv 50/21/6600-46 z 24.02.2022 pre skutok kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa mala obžalovaná dopustiť na tom skutkovom základe, ako je uvedený v obžalobe prokurátora.

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1Tk/1/2022 zo dňa 09. 02. 2023 (v poradí prvý rozsudok okresného súdu) bola obžalovaná uznaná vinnou zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2To/4/2023 zo dňa 20. 09. 2023 bol odvolaním napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na nové prejednanie v potrebnom rozsahu a rozhodnutie. Krajský súd poukázal na nevyhnutnosť vysporiadať sa s otázkou zavinenia obžalovanej nielen vo vzťahu k spôsobenému následku, ale aj vo vzťahu ku konaniu, ktoré spôsobenému následku bezprostredne predchádzalo, teda bodnutiu nožom poškodeného. V tejto veci tiež poukázal na potrebu zaoberať sa aj právnu kvalifikáciou skutku v zmysle § 148 Trestného zákona, keďže k jeho zohľadneniu zo strany okresného súdu nedošlo.

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1Tk/1/2022 zo dňa 21. 11. 2023 (v poradí druhý rozsudok okresného súdu) bola obžalovaná uznaná vinnou zo spáchania zločinu zabitia podľa § 148 ods. 1 Trestného zákona. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2To/7/2023 zo dňa 06. 03. 2024 bol odvolaním napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na nové prejednanie v potrebnom rozsahu a rozhodnutie. Krajský súd poukázal na nevyhnutnosť vypočúť znalca C. C. J. H., B. a vysporiadať sa s otázkou možného postavenia poškodeného ako blízkej osoby podľa § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, teda ako manžela obžalovanej.

Súd podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie v uvedenom rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci.

Obžalovaná G. H. na hlavnom pojednávaní neurobila žiadne vyhlásenie a využila svoje právo nevyповeдаť pred súdom.

V prípravnom konaní po zákonom poučení dňa 12.09.2021 obžalovaná uviedla, že manželstvo s poškodeným bolo od začiatku veľký omyl. Už pred ich svadbou a potom počas celého ich manželstva poškodený značne konzumoval alkoholické nápoje, pričom už pred narodením ich najstaršieho syna B. H. mal byť agresívny a musela sa pred ním ako tehotná schovávať u susedov. Často jej mal fyzicky aj

psychicky ubližovať. V roku 2009 bola operovaná na rakovinu hrubého čreva, pričom jej ošetrojúcim lekárom pri udržiavaní v remisii tohto ochorenia je onkológ C. A. B.. Chodí k neurologičke C. G. L., nakoľko mala v roku 2018 mozgovú porážku, pričom po hospitalizácii v nemocnici ju prepustili s tým, že musí užívať lieky na riedenie krvi. Chodí aj na interné vyšetrenia s vysokým tlakom a jej ošetrojúcim lekárom je lekárka v Lučenci C. M. a taktiež sa lieči aj na diabetes, kde jej kontrolujú zvýšenú hladinu cukru. Berie lieky Atacan Bisomerc 5 na tlak, Helicid na pálenie záhy, Standapyrín na riedenie krvi a Urutal od neurologičky a Lipantyl na riedenie krvi.

K skutku uviedla, že ona mala z poškodeného veľký strach, lebo na ňu fyzicky útočil, kričal po nej a aj jej nadával. Nevie si to vysvetliť, ale v rámci obrany voči útokom poškodeného v afekte zobrala ten nôž a poškodeného pichla nožom. Vyjadrila sa, že ho nechcela usmrtiť a ani to nemienila nikdy urobiť. Celé to bolo vyvolané poškodeným, ktorý ju v ten deň agresívne verbálne napádal, čo malo prerásť do jeho fyzického útoku, kedy ju bil hlava nehlava a v nej sa niečo zmenilo a považovala za potrebné sa brániť. V daný deň ráno nakúpila v COOP Jednote a platila hotovosťou. Potom okolo 09.00 – 09.30 hod. prišla domov do bytu a navarila si kávu. Medzitým poškodený začal hľadať jeho platobnú kartu a obvinil ju, že mu ju zobrala. Po nájdení platobnej karty jej začal nadávať: „Ty kurva, prejebeš mi všetky peniaze. Ty špina skurvená.“. Potom prišiel na návštevu ich syn E. H. s vnukom.

Po ich odchode poškodený vypil viac ako pol deci vodky a ona si dala pol deci vodky a pol deci džúsu do pohára. Poškodený si znova nalial a ona začala čistiť slivky do koláča. Počula poškodeného z obývačky nadávať na psov, že chodí hore dole výťah, potom zapol televízor, vadila mu reklama a potom niečo povedal na adresu obžalovanej a ona mu povedala: „Ty žobrák, čo chceš“. Poškodený vybehol za ňou do kuchyne, kde ona stála pri linke a čistila slivky do koláča. Začal ju biť hlava nehlava, udieral ju rukami, chcela sa brániť, chcela ho udrieť, ale on ju chytil za pravú ruku, kde jej aj spôsobil podliatinu. Určite ho nechcela zabiť ani zavraždiť, chcela ho len postrašiť, aby ju prestal biť a tak zobrala do pravej ruky z kuchynskej linky na pracovnej doske tam položený kuchynský nôž a pichla ho do ľavej strany brucha. Nevie kam presne ho pichla, nôž vytiahla a dala ho naspäť na kuchynskú dosku. V tom momente spadol tvárou rovno na podlahu. Strašne sa zľakla, nevedela, čo má robiť, v takom bola rozpoležení, celá sa triasla a išla do izby pre svoj mobilný telefón s číslom XXXX XXX XXX, z ktorého zatelefonovala synovi E.. Poradil jej, aby hneď zavolala políciu a záchranku a tak volala záchranku aj policajtov. Bála sa, že manželovi ublížila a tak sa ho bála aj dotknúť, chcela mu aj pomôcť. Pustila policajtov do vchodu a vyšla s nimi do bytu a po odomknutí bytu pustila policajtov do bytu. Dali jej fúkať, kde nafúkala okolo 0,81 mg/l alkoholu. Potom ju policajti odvedli na OO PZ Lučenec a zadržali ju. To čo urobila, veľmi ľutuje, určite nemala v úmysle manželovi ublížiť a vôbec nie ho zabiť.

Poškodený E. H. využil svoje právo na hlavnom pojednávaní nevypovedať, škodu si v trestnom konaní neuplatnil a výslovne sa vzdal procesných práv poškodeného v konaní.

V prípravnom konaní uviedol, že v poslednej dobe, už taký polrok dozadu, sa mu mama sťažovala, že ju otec napáda aj fyzicky, keď bol pod vplyvom alkoholu. Tak asi aj zhruba pred mesiacom mu ukazovala modrinu na ruke, aj na prsiach a že ju viac menej tak naťahoval, rukami ju bil po tele. Tak jej radil, že čo nejde na ošetrenie a na políciu podať oznámenie za občianske spolunažívanie, ale ona nikdy nešla, nechcela z toho nič robiť. Obžalovaná sa mu sťažovala, že vyrýval do nej, keď si vypil a aj hádky medzi nimi boli. Presne v ten deň skutku išiel s mladším synom ku nim na návštevu pozrieť ich. Prišli tam okolo 09.30 hod., kus tam pobudli a odchádzali okolo 11.30 – 11.45 hod. mohlo byť. Keď tam boli, tak išiel s obžalovanou do obchodu, išla si nakúpiť veci, čo jej bolo treba do kuchyne. Počas ich návštevy nedošlo ku žiadnemu konfliktu. Pred odchodom už boli pod vplyvom alkoholu, mali vypité. Okolo 13.13 hod mu obžalovaná telefonovala, že pichla poškodeného nožom. Na poškodeného sa zvykla obžalovaná sťažovať dosť často, týždenne aj 2 - 3 krát. Viackrát mu zvykla ukazovať podliatiny, modriny, ktoré mala na rukách. Naposledy mala na hrudníku.

Poškodený B. H. využil svoje právo na hlavnom pojednávaní nevypovedať, škodu si v trestnom konaní neuplatnil a výslovne sa vzdal procesných práv poškodeného v konaní.

Poškodená Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. v prípravnom konaní uviedla, že sa nepripája k trestnému konaniu, nežiada náhradu škody a vzdáva sa všetkých práv poškodeného v trestnom konaní.

Na hlavnom pojednávaní bol predvolaný znalec C. A. F., ktorý bol dňa 05.01.2023 vyčiarknutý zo zoznamu znalcov a tlmočníkov vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Súd v zmysle ustanovenia § 15 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a predkladateľoch ustanovil C. A. F. za znalca ad hoc, k čomu nemal výhrady prokurátor, ani obžalovaná. C. A. F. zložil do rúk

predsedu senátu sľub znalca, ktorý vlastnoručne podpísal podľa ustanovenia § 5 ods. 7 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch.

Podľa § 263 ods. 1 Trestného poriadku so súhlasom obžalovanej a prokurátora boli prečítané výpovede svedkov z prípravného konania:

Svedok L. L. N. uviedol, že dňa 11.09.2021 bol velený do dennej hliadky L'adovec 305 spolu s kolegyňou stržm. C. M. M.. Počas dňa sa venovali práci podľa inštruktáže, pričom v čase asi okolo 13:25 hod. cez rádiostanicu zaregistrovali komunikáciu operačného dôstojníka s hliadkou L'adovec 340, kde ich vysielal na Rúbanisko III/37, odkiaľ volala obžalovaná, že ju chcel muž napadnúť a ona ho v strachu pichla. Nakoľko sa kolegovia z druhej hliadky nemohli okamžite dostaviť na určené miesto, tak boli operačným dôstojníkom požiadaní o presun na vyššie uvedenú adresu. Prišli na uvedenú adresu, kde pred vchodom stála obžalovaná. Spýtali sa jej, či ona volala políciu, načo ona uviedla, že áno. Išli výťahom asi na 6. poschodie, prišli k dverám a pani odomkla. On jej povedal, nech ustúpi, že oni pôjdu prví do bytu, ale ona už sama vošla. Ako ona vošla, tak on ju v chodbe bytu predbehol a ukázala rukou smerom na kuchyňu a povedala: „Tam leží na zemi, neviem, či je mŕtvy, alebo čo je...“ Vošli s kolegyňou do kuchyne, obžalovaná ostala v pozadí, asi na rozhraní kuchyne a chodby. V kuchyni videl na zemi ako lata spadnutého muža tvárou k zemi, ležal na bruchu. Bol silnejšej, vyššej postavy. Jeho telo bolo nohami bližšie ku chodbe, nohy mal skoro až v chodbe a hlavu mal pri ľavom rohu stola, bol tak šikmo. Na prvý pohľad nevidel žiadnu krv okolo neho, až potom keď kolegyňa prikrčila k nemu, snažila sa mu nahmatať pulz na krku, ale sa jej to nedarilo, tak potom jeho telo pootočili trochu nabok a všimli si, že má rozbitý nos, krvavé mal v okolí nosa na tvári a krv ostala aj po jeho otočení na podlahe a ďalšiu krv si všimli niekde na úrovni brucha a aj na zemi. Vzápätí prišli záchranári, oni od pána odstúpili a začali ho oživovať. Záchranári sa snažili muža oživovať asi polhodinu, počas tej doby sa priebežne chodil k nim informovať ako to vyzerá. Asi dvakrát volal operačnému dôstojníkovi, ako to vyzerá na mieste. Nakoniec záchranári povedali, že muža sa oživiť nepodarilo, že zomrel.

Svedkyňa C. M. M. uviedla, že dňa 11. 09. 2021 počas vykonávania služby boli vyslaní cez operačné stredisko na preverenie oznámenia na adresu Rúbanisko III/37, odkiaľ volala obžalovaná, že ju chcel napadnúť jej manžel a ona v strachu chytila nôž do ruky a bodla ho. Následne zavolała na linku 155. Takto im to bolo oznámené cez vysielacku. Následne sa presunuli na miesto určenia, kde ich už pred panelákom vonku čakala. Otvorila vchodové dvere, išli k výťahu, čakali, išli na 6.poschodie. Vravela jej, že nech prvá nevstupuje do bytu ona, ale vstúpia oni. Ona otvorila, aj napriek tomu vstúpila ako prvá ona dnu a povedala, že leží tu. Pritom z chodby ukázala rukou smerom doľava, kde sa nachádzala miestnosť zariadená ako kuchyňa. Prišli s kolegom k pánovi, lebo nevedeli či žije, alebo nie. Nohy boli k oknu a hlava ku kuchynskej linke k jedálnemu stolu, ležal na bruchu celým telom aj tvárou, ruky mal voľne pri sebe. Pri nohách bola na zemi krv, ale nebolo jej veľa. Nahmatala mu pulz rukou na krku, ale nič necítila. Následne ho s kolegom trochu podvihli, iba bokom, na jeho ľavý bok, nie veľmi, kde mu skúšala znovu nahmatať pulz na krku, pričom si na tvári všimla krv, teda, že má rozbitý nos a krv sa nachádzala aj na zemi, kde predtým bol opretý tvárou. Počas toho, ako boli pri tom pánovi, sa pani zdržiavala v chodbe, bola nepokojná. Vzápätí prišla RZP - čka, ona lekáreke povedala, že tu leží ten pán, snažila sa mu nahmatať pulz, ale nič necítila a následne oni pristúpili k oživovaniu. Počas oživovania sa v kuchyni nachádzali záchranári s tým pánom na zemi. Záchranári zistili na tele poškodeného jednu bodnú ranu a k tomu, že bolo na mieste málo krvi, že to bolo asi pre to, že mal vnútorné krvácanie, že zrejme sú poškodené vnútorné orgány ako pečeň, alebo obličky. Ich resuscitácia trvala okolo 30 minút, avšak pána sa im nepodarilo oživiť. Keď prišla druhá hliadka, oboznámili ich s doterajšími skutočnosťami, oni si prevzali miesto. Do ich odchodu ju žiadnym spôsobom neobmedzovali použitím donucovacích prostriedkov, nebol na to dôvod, počúvala ich pokyny, nerobila tam žiadne problémy. Potom odišli z miesta ako prví a krátko za nimi odchádzala RZP. S kolegom išli rovno na OO PZ, kde spísali záznam z priebehu služby, nakoľko tento potrebovala aj polícia doložiť do spisu.

Svedok O. N. uviedol, že dňa 11.09.2021 bol velený do dennej služby, ktorá začínala v čase o 06.00 hod. do 18.00 hod. spolu s kolegom stržm. B. N.. Boli vyslaní na preverenie oznámenia, poskytnúť asistenciu pre RZP k bodnutiu nožom. To bolo v čase asi okolo 13:45 hod. Mali ísť na Rúbanisko D., P. Q. XX. Ihneď, ako sa im dalo, sa presunuli na miesto. Išlo o viacposchodový činžiak, v blízkosti činžiaku bolo už zaparkované služobné vozidlo ich kolegov, išlo o hliadku v zložení L. L. N. a M. M., ktorí zrejme už boli vo vnútri, lebo vozidlo bolo už prázdne. Výťahom vyšli na 6. poschodie, keďže operačným dôstojníkom boli bližšie usmernení, na ktorom poschodí sa byt nachádza. Od výťahu zišli dolu trochu schodmi a keď vošli

na chodbu doprava, tak si všimli, že asi na druhom byte po ľavej strane sú pootvorené dvere a všimli si kolegov, ktorí sa nachádzali v chodbe toho bytu, kde kolegovia postávali sami, kolegyňa M. stála bližšie pri dverách do obývačky, odkiaľ vizuálne dohliadala na staršiu pani, o ktorej už teraz vie, že sa volala pani H.. N. N. v tom čase telefonoval s operačným dôstojníkom a poskytoval mu aktuálne informácie a v kuchyni sa už nachádzali členovia RZP, ktorí oživovali pána ležiaceho v kuchyni na zemi. Medzitým záchranka ukončila resuscitáciu, jeden z členov záchranky podišiel ku kolegom a pošepol im tam, že sa im nepodarilo toho pána oživiť. Kolegovia im odovzdali miesto činu, oni sa vrátili na OO PZ Lučenec a záchranári odchádzali, dá sa povedať súčasne s nimi. Po ich odchode s pani vykonali dychovú skúšku, pričom jej bola nameraná v dychu hodnota niečo cez 0,80 mg/l. Pri rozprávaní s tou pani, necítil z jej dychu požitie alkoholu, možno aj preto, že mal na tvári respirátor. Spomenul si, že počas toho, ako boli vo vnútri bytu, tak zazvonil telefón najprv v chodbe a potom telefón v obývačke, pričom na displeji bolo vidieť, ak si dobre spomína meno „Bobi“ a keď sa opýtal, kto to asi volá, tak ona povedala, že to volá ich syn, a že keby len tak vedel, čo sa stalo. Ešte predtým, ako prišiel na miesto výjazdu, povedal pani, že bude musieť ísť s nimi na políciu, kde bude vypočutá, lebo sa stále vypytovala, čo bude ďalej a potom sa prezliekla do iného oblečenia a to, čo mala na sebe, pohodila na gauč a vie, že potom, keď už prišiel výjazd a robila sa obhliadka, tak sa to oblečenie v rámci obhliadky zaistilo.

Svedok B. N. uviedol, že dňa 11.09.2021 velený do dennej služby ako hliadka Ľadovec 340, ktorá začínala v čase o 06.00 hod. do 18.00 hod. spolu s kolegom ppráp. O. N., ktorý bol veliteľ hliadky a on bol člen a vodič hliadky. Počas vykonávania služby im bolo hlásené cez stálu službu, že sa majú dostaviť na Rúbanisko III, presnú adresu si už nepamätá. Bolo im oznámené, že obžalovaná bola napadnutá svojím manželom a že došlo k nejakému zraneniu, ale bližšie bola hliadka 305, ktorá už bola na mieste pred nimi, tiež tam bola aj RZP-čka pred nimi. Keď už vstúpili do bytu, tak sa skontaktovali s druhou hliadkou, zároveň tam bola RZP-čka, ktorá sa snažila oživiť poškodeného, ktorý ležal na zemi v kuchyni. Snažili sa ho oživiť cca 20 minút, neúspešne. Kolegovia ich oboznámili so situáciou, ktorú zistili na mieste činu. Nakoniec odišli z miesta činu, dá sa povedať súčasne so záchranármi. Nebol medzi ich odchodmi veľký časový rozdiel. Oni potom zaistili byt a čakali na výjazd, ktorý miesto zadokumentoval ohliadkou miesta činu. Prišiel tam aj súdny znalec. obžalovaná sa počas týchto úkonov zdržiavala pod ich dohľadom v obývačke a po vykonaní týchto úkonov potom vyšetrovateľ byt zapečatil. Až po vykonaní týchto úkonov obžalovanú obmedzili na osobnej slobode a predviedli ju na OO PZ Lučenec, kde o jej obmedzení spísali úradný záznam o obmedzení osobnej slobody podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku a ako aj úradný záznam z priebehu zákroku k uvedenej udalosti, ktoré záznamy doložili do vyšetrovacieho spisu.

Svedkyňa C. M. sa vyjadrila k manželským vzťahom obžalovanej a poškodeného, keďže s nimi žila v priamom susedstve. Počas ich spoločného spoluzitia, až do vypuknutia pandémie medzi nimi nepozorovala nejaké rozbroje. Až potom počula z ich bytu hlasné hádky, kedy sa obaja častovali rôznymi vulgárnymi nadávkami. Takéto hádky boli občasnými incidentmi, ktoré sa vyskytovali nepravidelne.

Svedkyňa R. C. sa vyjadrila, že ako suseda nad nimi bývala niekoľko desaťročí. Za ten čas bolo počuť z ich bytu často vulgárne a neslušné nadávky, ktorými sa navzájom osočovali manželia. Po väčšinu času mal byť konzumentom alkoholu výlučne poškodený, posledných päť rokov sa ku konzumácii alkoholu pridala aj obžalovaná. Z ich bytu by nebolo počuť menšiu potýčku, ale nespomínala si, žeby niekedy začula nejakú vážnu bitku alebo konfrontáciu medzi manželmi. K osobe poškodeného sa vyjadrila, že bol komplikovanou a konfliktnou osobou, keďže vyvolával časté konfrontácie a značne požíval alkoholické nápoje. Obžalovaná je na druhú stranu tolerantná a zmierlivá osobnosť.

Svedkyňa F. Q. sa vyjadrila, že s manželmi sa často nestretávala, boli len v sporadickom osobnom kontakte. Niekoľkokrát ich počula pri hlasnej výmene názorov, najmä pri prechádzaní sa po chodbe, keďže aj poškodený mal silný razantnejší hlas. Častokrát bolo po chodbe za ním cítiť aj alkohol. Vo všeobecnosti sa však k spoluzitiu manželov nevedela veľmi vyjadriť.

Svedkyňa C. H. vypovedala, že s manželmi dlhodobo nebola v kontakte, čo sa zmenilo približne v roku 2020, keď k nim prišli manželia na návštevu. Spočiatku nebadala žiadne rozbroje medzi nimi, aj keď vedela, že poškodený v minulosti konzumoval často alkohol. Až na tejto návšteve sa jej obžalovaná mala posťažovať na ťažkosti v spoločnom manželskom živote s poškodeným. Od tej návštevy mali byť v pravidelnom telefonickom kontakte, kedy sa obžalovaná mala opakovane sťažovať, najmä po výplate, na vulgárne a nemiestne správanie poškodeného. Avšak žiadnu z konfrontácii nechcela oznámiť

policajtom. Situáciu medzi manželmi mala vraj vyostriť najmä situácia v poslednom roku, kedy mal poškodený začať brať lieky.

Svedkyňa G. S. vypovedala, že sa jej obžalovaná opakovane a často sťažovala na to, že ju poškodený bije a vyvoláva rozbroje. Aj keď sa síce výslovne sťažovala, že ju poškodený bil, nebolo na nej vidno žiadne viditeľné zranenia. Uviedla, že poškodený bol pokojnej a miernej povahy, keď bol v triezvom stave, avšak pri konzumácii alkoholu bol agresívny a konfliktný. Počas ich spoločného telefonického kontaktu sa obžalovaná neustále sťažovala na správanie poškodeného a jeho opilecké výstrelky.

Svedok D. L. S. uviedol, že sa poškodeným a obžalovanou stretával sporadicky. Spoločne najmä na rodinných oslavách a keď začali bývať na rovnakom sídlisku, tak ho občasne obžalovaná navštevovala bez manžela. Nikdy medzi nimi nebadal žiadne rozbroje, ani sa obžalovaná na neho nesťažovala. Príležitostne, keď sa jej opýtal, prečo neprišla aj s manželom, často uviedla, že ten niekde leží doma opitý. Svedkom nejakých konfliktov bol v dávnej minulosti, ale o ich vzťahu v posledných desaťročiach vedel len z počutia ostatných.

Svedkyňa D. S. S. vypovedala, že v minulosti spolu bývali na jednom sídlisku a mala vždy obžalovanú v obľube, pričom poškodený bol „obeťou socialistického stavebníctva“, v zmysle značného požívania alkoholických nápojov. Pri občasných návštevách sa v tom čase obžalovaná na poškodeného nesťažovala, len občasne utrúsila poznámku o jeho alkoholizme. Až posledné roky, kedy obžalovaná prestala pracovať sa intenzívnejšie stretávali a bolo na nej poznať, že je v manželstve očividne nešťastná. Často sa s obžalovanou nestretávala a o konfliktoch v ich manželstve vedela len z počutia. Nikdy nevidela na nej, žeby mala známky nejakých zranení, ale vedela, že sa opakovane sťažovala svojej krstnej na nespokojnosť v manželstve.

Svedok A. T. uviedol, že ako domovník v ich bytovke často prichádzal s manželmi do kontaktu, aj keď sa komunikácii s poškodeným výslovne vyhýbal. Dodal, že spočiatku s poškodeným neboli problémy pokiaľ si nevypil, pretože vtedy sa jeho osobnosť diametrálne zmenila na agresívnu a konfliktnú. S obžalovanou vychádzal dobre a nekonfliktne, ale s poškodeným bol neustále problém. Poškodený bol vulgárny k ostatným susedom, k pracovníkom, ktorí im zatepľovali bytovku a po požití alkoholu aj svojim vyčítaním poškodzoval majetok a verbálne útočil na ostatných susedov v celom bytovom dome.

Podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku za súhlasu prokurátora a obžalovaného boli prečítané: Znalecký posudok č. 118/2021 vypracovaný súdnym lekárom C. C. J. H., B., C., a súdnym lekárom C. A. C. z ktorého vyplývalo, že bezprostrednou príčinou smrti poškodeného bol hypovolemický šok (hemoragický šok) zo straty krvi mimo cievne riečisko pri bodnom poranení brucha, najmä čiastočnom porušení srdcovnice a poranení iných orgánov brušnej dutiny v stredne ťažkom stupni opitosti. U poškodeného bola v čase smrti zistená koncentrácia etylalkoholu v krvi 1,99 g/kg a v moči 2,21 g/kg (promile), teda v čase smrti bol poškodený pod vplyvom alkoholu v stredne ťažkom stupni opitosti. Stredný stupeň opitosti je špecifický už výrazným postihnutím psychiky a sensoriky. Pozornosť je výrazne znížená, telesné výkony na mozgové podnety sú zreteľne spomalené, reč sa stáva brbl'avou, hrubé poruchy správania vyúsťujú do zlostných afektov, výkrikov, ale aj plaču. Chôdza je už neistá až tackavá, môžu sa vyskytnúť aj ojedinelé pády, často aj so závažnými zraneniami.

Na telo poškodeného pôsobilo vonkajšie mechanické násilie predmetom s ostrou a tupou hranou, ktorý pôsobil strednou až vysokou intenzitou do oblasti brucha. K poškodeniu uvedeným zraňujúcim nástrojom došlo bodnutím ostrého predmetu do oblasti brucha, bodnorené poranenie smeruje od ľavej strany k stredovej časti brucha, ostrou hranou orientovanou mierne nahor s následnými prudkým bodnutím strednej až vysokej intenzity ostrého predmetu. Tlakom ostrého hrotnatého predmetu bol spôsobený bodnorený defekt, v ktorom bola porušená celistvosť rôznych orgánov s následným rýchlym krvácaním do brušnej dutiny poškodeného.

Mechanizmus smrti u poškodeného, možno vysvetliť tak, že u neho vzhľadom k rozsahu krvácania do brušnej dutiny pomerne rýchlo (maximálne niekoľko sekúnd po vzniku poranenia) došlo k tak relevantnej strate cirkulujúcej krvi, že nastalo zlyhanie periférneho obehu na úrovni kapilár (čo zodpovedá šoku), k prudkému poklesu krvného tlaku z dôvodu krvácania, a keďže mozog je orgánom najviac citlivým na nedokrvenie, v priebehu niekoľkých sekúnd po poranení došlo k vzniku bezvedomia. V dôsledku nedostatku kyslíka v bunkách a tkanivovému duseniu najmä mozgu v rámci krvácajúceho šoku, ktoré nakoniec vyústilo do biologickej smrti poškodeného.

Znalec C. C. J. H., B. bol k záverom svojho znaleckého posudku vypočutý aj na hlavnom pojednávaní. K zraneniam poškodeného uviedol, že pokiaľ by bodný nástroj zasiahol poškodeného plytšie, došlo by k porušeniu brušnej steny, pobrušnice, prípadne žalúdka a také zranenie by bolo ťažké, nie však smrteľné. Závažné bolo zranenie hlbokých štruktúr za žalúdkom, ktoré poškodilo viaceré žily stredného kalibru. Ak by tieto cievy neboli poranené bola by nevyhnutná chirurgická revízia dutiny brušnej s jej vyčistením, čo by v prípade včas poskytnutej chirurgickej starostlivosti znamenalo menej pravdepodobný smrteľný následok. Poškodená teda útokom závažne poškodila srdcovo-cievny systém poškodeného, teda jeho obehový systém, čo sa považuje za dôležitý orgán resp. orgánový systém. Takéto zranenia brušnej steny žalúdka a pankreasu by si vyžiadali dobu liečenia dlhšiu ako 42 dní s predpokladom zanechania trvalých následkov. Išlo by teda o poškodenie zdravia závažným spôsobom obmedzujúcim poškodeného v obvyklom spôsobe života. Pri útoku a spôsobenom následku nehrozilo poškodenie miechy poškodeného, keďže bola poškodená len predná časť tela stavca L2. V blízkosti bodného kanála sa nachádzal ľavý lalok pečene približne vo vzdialenosti 2 až 4 centimetre.

Ďalej znalec uviedol, že sa poškodený nachádzal v stredne ťažkom stupni opitosti v eliminačnej fáze alkoholemickej krivky, čo znamená, že ovplyvnenie psychiky, motoriky a senzoriky sa prejavuje oveľa miernejšie. V tejto súvislosti vzhľadom na nie veľmi výrazný rozdiel koncentrácie alkoholu v krvi a v moči išlo u poškodeného o včasnú fázu eliminácie, čo spôsobovalo intenzívnejšie prejavy v jeho správaní. Obsah alkoholu krvi u poškodeného nemal vplyv na spontánne zastavenie krvácania alebo jeho spomalenie, pretože došlo k poraneniu magistrálnej tepny a pomerne veľkých žíl. K intenzite vedeného útoku uviedol, že vychádzal z predpokladu akú silu alebo prudkosť musí vyvinúť pôsobiace násilie a to jednak samotný predmet alebo osoba, ktorá ho aktívne používa. Pri použití plochého jednobritého hrotnatého nástroja dlhého 17 centimetrov a širokého v najširšom mieste minimálne 4 centimetre postačila aj stredná, prípadne vyššia intenzita útoku na prebodnutie brušnej dutiny. Záverom dodal, že priemerne vzdelaný človek, ktorý absolvuje základnú povinnú školskú dochádzku musí ovládať, ak má priemernú inteligenciu, že útok do troch základných telesných dutín môže spôsobiť ťažké alebo smrteľné poranenia.

Znaleckého posudku č. 2/2022 vypracovaný C. A. F., znalcom v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetvi Psychiatria a C. F. Q., znalkyni z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia dospelých z ktorého vyplynulo, že u obžalovanej nebolo v čase činu zistené duševné ochorenie v pravom zmysle slova, t.j. psychózu. U obžalovanej bola zistená abnormne štruktúrovanú osobnosť, hlavne s rysmi nezdržanlivosti, egocentrizmu, hypersenzitivity a nezrelosti, čo je z psychiatrického aj forenzného hľadiska považované za trvalú poruchu obžalovanej zistil aj symptomatický abúzus alkoholu, s rysmi systematičnosti, teda počinajúcu závislosť od alkoholu v pravom zmysle slova.

V čase spáchania trestnej činnosti znalec u obžalovanej zistil stav kombinovanej opilosti /lieky, alkohol/, ako aj protrahovanú abnormnú afektívnu reakciu, čo viedlo k podstatnému zníženiu jej ovládacích schopností v čase činu, pričom jej rozpoznávacie schopnosti holi zachované, neznižené. Požitie alkoholu spolu s užitými látkami (Atacan, Bisomerck, Helicid a Standpyrin) viedli u obvinenej k stavu kombinovanej opilosti. Negatívne sa teda podieľali na spáchaní posudzovanej trestnej činnosti, viedli k podstatnému zníženiu jej ovládacích schopností v čase činu, pričom jej rozpoznávacie schopnosti holi zachované, neznižené.

Psychodiagnostický nález nachádza u obžalovanej tendenciu k vykresľovaniu sa v lepšom svetle, čo nenasvedčuje dostatočnej otvorenosti a kritickosti a nevylučuje možné vedomé skresľovanie poskytovaných údajov.

Motivácia k činu nie je pre najbližšie okolie obžalovanej úplne prekvapujúca, vyplýva z abnormne štruktúrovanej osobnosti, u ktorej agovanie, nezdržanlivosť, agresivita patrí do jej prirodzenej výbavy a v stavoch zníženej rozumovej kontroly (vplyvom konfliktu, alkoholu), môže dôjsť k jej odbrzdzeniu a odtlmeniu nezvládaných tendencií.

Znalec C. A. F. bol k záverom svojho znaleckého posudku vypočutý aj na hlavnom pojednávaní, kde uviedol, že u obžalovanej v čase spáchania skutku, ani v čase vyšetrenia nezistil duševné ochorenie v pravom slova zmysle, t. j. psychózu. Zistil len abnormálne štruktúrovanú osobnosť, čo je psychická porucha. Ďalej rozvinul, že duševná porucha je širší termín, ako duševná choroba, pretože zohľadňuje v sebe akúkoľvek odchýlku od populačnej normy. Duševná choroba, t. j. psychóza je pojem, ktorý vykazuje u posudzovanej osoby závažné psychické poruchy týkajúce sa hlavne jeho vnímania, napr. halucinácie. V otázke protrahovanej abnormálnej afektívnej reakcii poukázal, že je možné chápať ju ako dočasnú, krátkodobú duševnú poruchu. U obžalovanej sa jednalo o časový interval trvajúci niekoľko

hodín. Znalec nedokázal vyhodnotiť, čo bolo bezprostredným podnetom u obžalovanej k spáchaniu daného skutku. V jej prípade šlo o súbeh viacerých faktorov, teda osobnosti obžalovanej, rysov jej nezdržanlivosti, hypersenzitivity, ako aj súčasné požitie alkoholických nápojov a liekov. Záverom poukázal na skutočnosť, že osoba s obmedzenými ovládacími alebo rozpoznávacími schopnosťami v zníženej miere chápe svoje konanie a koná, pričom abnormná protrahovaná reakcia môže byť prejavom aj človeka, ktorý duševnú chorobu nemá.

Znalecký posudok č. 125/2021 vypracovaný C. F. F., znalkyňou z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo, z ktorého vyplynulo, že na základe vykonaných matematických prepočtov zohľadňujúc dychové skúšky a výpoveď obvinenej o pití alkoholu, v čase skutku dňa 11.09.2021 medzi 12:00 hod. – 13:25 hod. sa obžalovaná mohla nachádzať v koncentráciách 1,35 – 2,22 g/kg (promile) etanolu (alkoholu) v krvi. Z lekárskeho hľadiska uvedené koncentrácie zodpovedajú hornej hranici ľahkého až ťažkému stupňu opitosti.

Znalecké posudky č. PPZ-KEU-SL-EXP-2021/3134 vypracované Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru v Slovenskej L'upči v odvetviach kriminalistická genetická analýza, mechanoskopia a trasológia.

Podľa § 269 Trestného poriadku súd prečítal listinné dôkazy:

Zo záznamov o dychových skúškach vykonaných obžalovanou dňa 11.09.2021 v rôznom časovom odstupe je zrejmé, že pri prvej dychovej skúške v čase 14:36:47 bola nameraná hodnota 0,8 mg/L, v klesavej tendencii až do času vykonania štvrtej dychovej skúšky v čase 22:38:23, kedy nameraná hodnota alkoholu v dychu bola nulová.

Oznámenie zo dňa 02.11.2021 sa Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., ktorým ako poškodená nepripojila k trestnému oznámeniu, nežiadala náhradu škody a vzdala sa všetkých práv poškodeného v trestnom konaní.

Záznam zo služby C. M. M., ktorým svedkyňa opísala kompletný priebeh dňa v službe, vrátane riešenia oznámenia o spáchaní uvedeného skutku obžalovanou. Súd neprihliadal na časť, kde bola obžalovaná vyťažovaná otázkami policajných príslušníkov pred vznesením obvinenia a riadnom poučení.

Správa o porovnaní pachových stôp zo dňa 03.11.2021, ktorou bola zistená pachová totožnosť medzi rukoväťou kuchynského noža a osobou obžalovanej.

Zo zápisnice o obhliadke miesta činu vyhotovenej 11.09.2021 je zrejmý opis miesta činu a zaistené biologické stopy.

Úradné záznamy príslušníkov policajného zboru L. L. N., C. M. M., B. N., O. N., C. C. a J. C. F. ktorým svedkovia opísali priebeh dňa v službe, konkrétne celkový priebeh šetrenia oznámenia o spáchaní uvedeného skutku obžalovanou. Súd neprihliadal na časť, kde bola obžalovaná vyťažovaná otázkami policajných príslušníkov pred vznesením obvinenia a riadnom poučení.

Lekárska správa o prehliadke obžalovanej z ktorej vyplynulo, že sa nestožovala na bolesť alebo nejaké zranenia, pričom lekár nekonštatoval zistenie akýchkoľvek zranení na tele obžalovanej, okrem hematómu na pravej ruke obžalovanej.

Zo správy o povesti vydanéj Mestským úradom Lučenec bolo zistené, že obžalovaná je platiteľkou dane z nehnuteľnosti, ale o jej charakterových vlastnostiach a spôsobe života nie sú známe mestu Lučenec žiadne detaily.

Z Ústrednej evidencie priestupkov vyplýva, že u obžalovanej nie je evidovaný žiadny záznam o spáchaní priestupku.

Z odpisu z Registra trestov vyplýva, že obžalovaná nebola v minulosti súdne trestaná.

Podľa § 269 Trestného poriadku súd prečítal písomný prepis zvukového záznamu:

Prepis hovoru obžalovanej na tiesňovú linku, ktorým obžalovaná oznámila svoje konanie a požiadala o pomoc na linke 158.

Prepis zvukového záznamu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici, o oznámení spáchania potencionalnej trestnej činnosti.

Z lekárskej správy ošetrujúceho lekára C. A. B. vyplynulo, že obžalovanej bol diagnostikovaný zhubný nádor vzostupnej časti hrubého čreva.

Podľa § 147 ods. 1 Trestného zákona, kto v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody na sedem rokov až desať rokov.

Podľa § 147 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

Podľa § 123 ods. 1 písm. e), písm. i) Tr. zákona sa ťažkou ujmom na zdraví rozumie len vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie, ktorou je poškodenie dôležitého orgánu a porucha zdravia trvajúca dlhší čas.

Podľa § 123 ods. 4 Tr. zákona poruchou zdravia trvajúcou dlhší čas sa na účely trestného zákona rozumie porucha, ktorá si objektívne vyžiadala liečenie, prípadne pracovnú neschopnosť, v trvaní najmenej štyridsaťdva kalendárnych dní, počas ktorých závažne ovplyvňovala obvyklý spôsob života poškodeného.

Súd zhodnotil dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení okolností všetkých prípadov jednotlivo ako aj v ich súhrne, ako to predpokladá ustanovenie § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že obžalovaná dňa 11.09.2021 v čase od 12.00 hod. do 13.25 hod. na E. D. XXXX/XX, F. C. I., v byte na šiestom poschodí osemposchodového bytového domu, po predchádzajúcej verbálnej hádke, sa v stave pod vplyvom alkoholu dostala do fyzického konfliktu so svojim manželom - poškodeným B. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. D. XXXX/XX, XXX XX I., pri ktorom ho pichla jednoliatym kovovým nožom zn. F. - F.@ J. K. s dĺžkou čepele 20 cm stredne silnou až vysokou intenzitou do ľavej časti brucha, pod ľavým rebrovým oblúkom, následne po vpichnutí vytiahla nôž z rany von, v dôsledku čoho spôsobila zranenia a to bodné poranenie brucha, najmä čiastočné porušenie srdcovnice a poranenia iných brušných orgánov s dĺžkou bodného kanála minimálne 17 cm, šírkou bodného kanála na jeho začiatku 4 cm, ktorý končil v tele stavca L2 bodným defektom širokým do 1 cm, čím mu z nedbanlivosti spôsobila zranenie na následky ktorých B. H. na mieste podľaňhol, pričom bezprostrednou príčinou smrti B. H. bol hypovolemický (hemoragický šok) šok zo straty krvi mimo cievne riečisko.

Z vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne preukázané, že skutok sa stal a tento spáchala obžalovaná.

Po právnej stránke súd konanie obžalovanej, pôvodne právne kvalifikované ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, prekvalifikoval na zločin zabitia podľa § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. K zmene právnej kvalifikácie súd dospel na základe absencie naplnenia subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu vraždy ako úmyselného konania so zámerom usmrtiť iného.

Medzi znaky skutkovej podstaty trestného činu zabitia podľa § 147 ods. 1 Trestného zákona zaraďujeme v prvom rade objekt, ktorým je ľudský život. Objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu spočíva v konaní páchatela, ktorým páchatel spôsobí ťažkú ujmu na zdraví inej osobe s následkom smrti. Smrť nastáva ako nedbanlivostný následok páchatelovho konania, ktorým mal páchatel úmysel spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví. Časové hľadisko nie je určujúcim faktorom, keďže smrť môže nastať okamžite po konaní alebo až po dlhšom časovom úseku. Subjektívna stránka skutkovej podstaty si vyžaduje úmyselné (priame alebo aj nepriame) zavinenie vo vzťahu k zámeru konania páchatela spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví iného a nedbanlivostné zavinenie vo vzťahu k smrteľnému následku, či už vo forme vedomej alebo nevedomej nedbanlivosti.

Súd pri posúdení právnej kvalifikácie protiprávneho konania obžalovanej vyhodnocoval najmä jeho subjektívnu stránku, resp. zavinenie. Zavinenie pozostáva z vedomostnej a vôľovej zložky. Vzhľadom na zmenenú právnu kvalifikáciu na trestný čin zabitia podľa § 147 Trestného zákona je nevyhnutné diferencovať medzi zavinením v otázke konania páchatela a zavinením v smere spôsobeného následku, pretože v oboch prípadoch zákon vyžaduje odlišný spôsob zavinenia. V otázke vedomostnej zložky zavinenia konania súd vzal do úvahy všetky okolnosti za ktorých bol čin spáchaný, a to požitie zvýšenej miery alkoholických nápojov u poškodeného aj obžalovanej spoločne s požitím liekov, vypätú rodinnú a vzťahovú situáciu medzi obžalovanou a poškodeným a vystupňovaný afekt, ktorý v uvedenom čase obžalovaná prežívala. Obžalovaná vo vyhrotených situačných podmienkach a vystupňovanom afekte siahla po kuchynskom noži a pichla poškodeného do brušnej časti jedným úderom, pričom v tom čase vedela, že v dôsledku jej konania poškodenému spôsobí ťažkú ujmu na zdraví. Ako uviedol znalec C. H., každý priemerne vzdelaný človek musí ovládať, pokiaľ vykazuje aspoň priemernú úroveň

inteligencie, že útok do oblasti troch základných telesných dutín – brušnej, hrudnej a lebečnej, môže spôsobiť ťažké alebo smrteľné následky. Spôsob vykonania útoku, ktorým mienila ublížiť poškodenému vyказuje znaky, že konala s pravdepodobnosťou blížiacou sa istote k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví, teda jej konanie vyказovalo znaky asertorického úsudku. V tejto súvislosti tak obžalovaná konala v nepriamom úmysle spôsobiť poškodenému ťažkú ujmu na zdraví, keďže vedela, že svojim konaním takéto porušenie môže nastať a bola s tým uzrozumená. Skúmaním zavinenia v otázke spôsobeného následku s prihliadnutím na použitý nástroj – kuchársky nôž v kuchynskom prostredí a spôsob prevedenia jej činu nevyplývalo, žeby v uvedenom čase disponovala absolútnou istotou alebo pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote, žeby svojim konaním spôsobila smrť poškodenému. Konanie obžalovanej preto naplnilo znaky problematického úsudku, ako podoby vedomostnej zločky zavinienia spôsobeného následku.

V otázke vôľovej zločky zavinienia, teda vnútorný postoj obžalovanej k ohrozeniu alebo porušeniu zákonom chráneného záujmu v podobe chcenia alebo uzrozumenia, súd kumulovane zohľadnil jednotlivé izolované okolnosti, za ktorých bol skutok spáchaný spoločne s výpoveďou obžalovanej z prípravného konania. V konaní obžalovanej prevažovali v absolútnej miere okolnosti subjektívneho charakteru, ako znalcom psychiatrom konštatovaná protrahovaná abnormná afektívna reakcia, požitie alkoholu spoločne s liekmi a značné citové vypätie spôsobené komplikovanými rodinnými vzťahmi. S prihliadnutím na objektívne okolnosti, ako miesto spáchania skutku (kuchyňa počas prípravy jedla), spôsob prevedenia útoku voči poškodenému (jedno bodnutie) a umiestnenie zranenia poškodeného (brušná dutina) sa nepreukázalo chcenie obžalovanej spôsobiť svojim konaním smrť poškodenému. Konanie obžalovanej nesmerovalo voči časti tela v ktorej by sa nachádzali primárne životne najdôležitejšie orgány, ako napr. oblasť hrudníka, rovnako tak útok nebol ani vedený opakovaným spôsobom. Aj napriek subjektívnym okolnostiam vo vzťahu k vnútornému prežívaniu obžalovanej bolo znaleckým dokazovaním z odvetvia psychiatria preukázané, že v čase spáchania skutku jej rozpoznávacíe schopnosti boli zachované, nijako neznižované. Obžalovaná v prípade vôle ublížiť poškodenému konala tak, že mala vedomosť o tom, že svojim konaním môže poškodenému ublížiť a bola s tým uzrozumená. V prípade vôle spôsobiť následok usmrtenia obžalovaná vedela, že svojim konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený Trestným zákonom, teda ľudský život, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehala, že takýto následok nespôsobí.

U obžalovanej preto súd vzhliadol existenciu asertorického úsudku v prípade konania obžalovanej smerujúceho k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví a problematického úsudku v prípade spôsobeného následku ako vedomostnej zločky zavinienia. Vôľová zložka konania obžalovanej bola prítomná pri úmyselnom konaní v podobe ťažkej ujmy na zdraví poškodeného, ale absentovala pri spôsobenom následku smrti, ktorý obžalovaná svojim konaním nezamýšľala spôsobiť. Práve absencia vôľovej zločky spôsobenia následku u obžalovanej vylučuje charakter úmyslu pri spôsobení smrteľného následku jej konaním. Keďže subjektívna stránka trestného činu vraždy v zmysle ustanovenia § 145 ods. 1 Trestného zákona výslovne vyžaduje zavinenie v podobe priameho alebo nepriameho úmyslu, čo do vôle konať aj vôle spôsobiť následok, súd prekvalifikoval skutok na trestný čin zabitia v zmysle ustanovenia § 147 ods. 1 Trestného zákona, vzhľadom na nedbanlivostný charakter spôsobeného následku obžalovanej v podobe vedomej nedbanlivosti, pri zachovaní nepriameho úmyslu spôsobiť poškodenému ťažkú ujmu na zdraví.

V otázke právnej kvalifikácie sa súd nestotožnil s obžalobným návrhom prokurátora v časti, žeby obžalovaná skutok spáчала na chránenej osobe – osobe vyššieho veku podľa § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona. Na použitie tohto kvalifikačného znaku sa podľa § 139 ods. 2 Trestného zákona vyžaduje, aby bol trestný čin spáchaný v príčinnej súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby. Uvedená skutočnosť, žeby konanie obžalovanej bolo motivované využitím vyššieho veku poškodeného nebola dokazovaním žiadnym spôsobom zistená. Obžalovaná však bola s poškodeným v blízkom vzťahu ako jeho manželka a s prihliadnutím na okolnosti spáchania činu bolo preukázané, že jej konanie bolo vedené proti blízkej osobe - manželovi, keďže jej motivácia v určitom neplánovanom momente vyplývala z dlhodobých vzájomných pomerov v rodine a manželstve. Z uvedeného dôvodu došlo k uplatneniu kvalifikačného znaku a konanie obžalovanej bolo posúdené ako trestný čin zabitia podľa 147 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Keďže vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že skutok sa stal a ten spáчала obžalovaná, súd posudzoval aj skutočnosť, či takéto konanie bolo trestným činom. Trestný zákon v ustanoveniach § 24 až 30 taxatívnym spôsobom vymedzuje podmienky za akých čin inak trestný, nie je trestným činom, teda je okolnosťou vylučujúcou protiprávnosť činu. Súčasťou procesnej obrany obžalovanej v trestnom konaní bolo, že svojim konaním odvracala priamo hroziaci alebo trvajúci útok poškodeného vedený voči

jej osobe, pričom sa nemalo jednať o vybočenie z primeranosti vedeného útoku, prípadne jej konanie splňalo znaky intenzívneho excesu, či putatívnej nutnej obrany.

Z výpovedí svedkov z prípravného konania, susedov bývajúcich v okolí, vyplynulo, že hádky v manželstve obžalovanej a poškodeného neboli ojedinelým alebo zriedkavo vyskytujúcim sa javom, rovnako tak aj požívanie alkoholických látok u oboch manželov. Situácia v ktorej sa obžalovaná v domácnosti v čase spáchania skutku nachádzala sa tak nejavila, ako výnimočná alebo neobvyklá, vzhľadom na ich predchádzajúcu vzťahovú históriu podporenú svedeckými výpoveďami v prípravnom konaní. Z minulosti neboli súdu známe žiadne incidenty, ani evidované žiadne trestné stíhania poškodeného, kedy by ten fyzicky zaútočil voči osobnej integrite obžalovanej. Konfrontácia ku ktorej následne došlo v priestoroch kuchyne medzi obžalovanou a poškodeným, nevybočovala z typicky bežnej situácie v domácnosti počas dekád prežitého spoločného manželstva, preto nemohla vytvoriť u obžalovanej obavu z priamo hroziaceho útoku od poškodeného.

Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, žeby obžalovanej priamo hrozil útok od poškodeného a preto obrana, ktorú sa v danom momente rozhodla použiť nebola primeraná a prípustná, ako prostriedok riešenia daného konfliktu. Keďže nebol zistený hroziaci alebo trvajúci útok voči osobe obžalovanej, nie je možné v prípade jej konania hovoriť o konaní v nutnej obrane.

Konanie obžalovanej nemožno stotožniť s intenzívnym excesom v intenciách nutnej obrany, keďže v konaní obžalovanej absentuje elementárna podmienka odvracania hroziaceho alebo pretrvávajúceho útoku. Súd nad rámec uvádza, že konanie obžalovanej nebolo proporcionálne k hrozbe, ktorej sa domnievala, že je vystavená. Spôsobom konania, teda použitím noža voči osobe vyššieho veku pod vplyvom alkoholu s obmedzenými alebo vymiznutými ovládacími schopnosťami, bola táto jej obrana zjavne neprimeraná tomu, čo považovala za útok. Taktiež nebolo preukázané, žeby obžalovaná konala v silnom rozrušení spôsobenom útokom, pretože „silné rozrušenie“ je vykladané ako významné narušenie obvyklého spôsobu myslenia alebo konania. K tomu je nevyhnutnou podmienkou príčinná súvislosť medzi rozrušením a útokom. Znaleckým dokazovaním bol zistený u obžalovanej v čase spáchania skutku protrahovaná abnormná afektívna reakcia, ktorá bola vyvolaná ráno toho dňa a počas jeho priebehu sa postupne vystupňovala, až mala vyvrcholiť v momente jej protiprávneho konania. Z uvedeného vyplýva jednoznačne, že psychický stav v ktorom sa nachádzala nemožno príčinne spájať s domnelou hrozbou útoku. Záverom súd poukazuje na skutočnosť, že v prípade obžalovanej nie je možné, ani znaleckým dokazovaním, či jej konanie bolo vyvolané citovým rozrušením alebo kombinovaným stavom opitosti v kumulácii s konzumáciou liekov, teda vylučujúceho stavu, ktorý si privodila vlastným pričinením.

Pri úvahách o druhu trestu a jeho výmere postupoval súd v zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 až ods. 4, ods. 6 Trestného zákona, pričom bral do úvahy spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu obžalovanej a možnosti jej nápravy.

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu – rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti – potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti).

Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represie) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov, vrátane ochranných práv a slobôd jednotlivých členov spoločnosti, robí z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou (retribúcia). V treste je teda obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické.

Osobu páchatel'a treba hodnotiť vo všetkých súvislostiach. V rámci hodnotenia osoby páchatel'a nemožno obísť ani možnosť jeho nápravy. Zásada proporcionálnosti trestu znamená, že trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu. Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosť jeho nápravy.

Z Ústrednej evidencie priestupkov súd zistil, že u obžalovanej nie je evidovaný žiadny záznam o spáchaní priestupku.

Z odpisu z Registra trestov vyplýva, že obžalovaná nebola v minulosti súdne trestaná.

Z hľadiska zavinenia, obžalovaná konala v nepriamom úmysle, pričom následok spôsobila vo vedomej nedbanlivosti. Pokiaľ ide o poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, obžalovanej poľahčovala jedna okolnosť, a to že pred spáchaním trestného činu viedla riadny život (§ 36 písm. j) Trestného zákona). Nepriťažovalo jej nič.

V danom prípade bol druh trestu určený ustanovením § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, teda na deväť až dvanásť rokov. Pre prevládajúci pomer poľahčujúcich okolností nad okolnosťami priťažujúcimi v pomere 1 : 0, súd znížil podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu z 12 rokov na 11 rokov postupom podľa § 38 ods. 8 Trestného zákona. Pri vyhodnocovaní účelnosti, vhodnosti a primeranosti uloženého trestu súd prihliadol na všetky okolnosti prípadu a pristúpil k mimoriadnemu zníženiu trestu pre obžalovanú. Súd vzal do úvahy aj zdravotný stav obžalovanej, ktorej bol diagnostikovaný zhubný nádor vzostupnej časti hrubého čreva, pričom prípadný výkon trestu odňatia slobody v spojení s vyšším vekom obžalovanej (73 rokov) by mohol mať zásadne negatívny vplyv na jej zdravie a ohroziť jej život. Zároveň súd vzal do úvahy aj rodinné prostredie obžalovanej, vzájomné manželské vzťahy medzi obžalovanou a poškodeným, ako aj okolnosti za ktorých bol skutok spáchaný. Vyhodnotením všetkých týchto faktorov a okolností by vysoký trest odňatia slobody spoločne s jeho výkonom zasiahol neprimerane do zdravia obžalovanej a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačí aj trest kratšieho trvania. Z uvedeného dôvodu súd aplikoval ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 39 ods. 3 písm. d) Trestného zákona a uložil obžalovanej trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorý súd podmienene odložil s uložením probačného dohľadu a určil jej skúšobnú dobu na 5 rokov. Zároveň súd obžalovanej uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a povinnosť dostaviť sa v určenej lehote k probačnému úradníkovi. Uvedený trest je podľa názoru súdu dostačujúci na naplnenie účelu trestu a zodpovedá aj princípom individuálnej a generálnej prevencie.

Vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaná spáchala trestný čin pod vplyvom návykovej látky (kombinácia alkoholu a liečiv), súd jej na návrh a odporúčanie znalca v odbore psychiatria, nariadil podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona absolvovať aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Súd uložil obžalovanej aj trest prepadnutia veci a to jednoliateho kovového noža zn. Vivo – Villeroy@ Boch Group, keďže bol použitý na spáchanie trestného činu a jeho vlastníkom sa stáva štát.

Rozsudok senátu bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0 vo výroku o vine, treste aj ochrannom opatrení (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie, v lehote 15 dní od jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica na Krajský súd v Banskej Bystrici. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306 ods. 2 Trestného poriadku).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku) a to len vo svoj prospech (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku)
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený

spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku)

- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku), a to v neprospech obžalovaného (§ 308 ods. 1 Trestného poriadku).

Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68 Trestného poriadku)

- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku), (§ 45 ods. 1 Trestného poriadku).

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.